

17.6.2011

Oikeusministeriö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö nro OM2/471/2009

Asia: Lausunto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto lausuu "Asiakkaan aseman kehittäminen julkisissa hyvinvointipalveluissa" työryhmän raportista kunnioittaen seuraavaa:

Aluehallintovirastolla ei ole raportin lähtökohtiin huomautettavaa. Kun kyse julkisten hyvinvointipalvelujen tuottamisesta ehdotetun lain 1 §:n tarkoittamissa rajoissa, rajanveto on kuitenkin vaikeaa. Esitetyn lain 3 momentin mukaan lakia ei sovelleta palvelun myöntämiseen tai toimintaan, jota on pidettävä julkisen vallan käyttämisenä. Perustuslain 118 §:ssä kuitenkin mainitaan, että korvausta voidaan vaatia julkista tehtävää hoitavalta. Käsitteet eivät ole yhtenevät. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan pitäisikin miettiä, voiko tästä käsitteiden eroavuudesta aiheutua tilanteita, jolloin korvausta voidaan hakea kuitenkin myös virkamieheltä ja isännänvastuun nojalla työnantajalta vahingonkorvauslain nojalla. Myöskään julkisen vallan käytön käsite ei aina ole täysin selvä. Rajanveto-ongelmien osalta viitataan myös Ruotsissa laaditun muistion DS 2009:13 5 lukuun.

Lakiteknisesti esitetty säätelytapa, jossa yksityisoikeudellista asiakkaan suojaa koskevat säännökset on koottu yhteen lakiin, on aluehallintoviraston näkemyksen mukaan parempi vaihtoehto kuin hajautettu malli. Kyse ei aluehallintoviraston näkemyksen mukaan horjuta hallinto-oikeudellisen ja yksityisoikeudellisen säätelyn tasapainoa. Kyseessä on kokonaan uusi oikeusturvajärjestelmä, joka tulee aiemman lisäksi. Asioiden päällekkäinen käsittely on ainakin

pääosin estettävissä sillä, että tiedonkulusta kuluttajaviranomaisten ja muiden viranomaisten välillä huolehditaan esim. tietoteknisin ratkaisuin.

Maksujen palauttamista koskevat kysymykset tulisi aluehallintoviraston näkemyksen mukaan tutkia hallintolainkäyttölain mukaisessa järjestyksessä, eikä niitä tule siirtää yleisille tuomioistuimille. Maksun palauttamista varten tulisi säätää pakollinen oikaisumenettely verotusmenettelystä annetun lain 75 §:n tapaan. Päätöksestä tulisi voida valittaa hallinto-oikeuteen. Tällöin ei tarpeettomasti muuteta hallinto-oikeuden ja yksityisoikeuden välistä suhdetta.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan korvauksen hakemiselle pitäisi olla joku vanhentumisaika, jollainen on mm. vahingonkorvauslaissa.

Esitys toisi uusia valvontatehtäviä aluehallintovirastoille, joille tehtävä hyvin soveltuu. Kun kuitenkin aluehallintovirastojen resurssitilanne on se, että tällä hetkelläkään kaikista, erityisesti valvontaan liittyvistä tehtävistä, ei lakien edellyttämällä tavalla kyetä suoriutumaan, olisi lisäresurssien saaminen aluehallintovirastoihin tehtävän hoitamista varten välttämätöntä menettelytapojen kehittämisestä huolimatta.

Lain kustannusvaikutuksia olisi vielä selvitettävä. Työryhmä viittaa ainoastaan kustannusten selvittämisen vaikeuteen, eikä pyrikään niitä arvioimaan. Samoin olisi mietittävä tulisiko kuluttajariitalautakunnan kokoonpanoa muutettava siten, että siellä olisi mukana myös julkista palvelutuotantoa tuntevia jäseniä.

Aluehallintoviraston mielestä valmistelua voidaan jatkaa, mutta edellä mainittuja seikkoja tulisi vielä tarkemmin miettiä.

Johtaja

Heikki Siirilä

Ylitarkastaja

Jouko Nurmi